

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
23/00246-3

Saksbehandler:
Thov Midtsund Nordbø

Dato:
29. juni 2023

Barneombudet ber departementet vurdere endringer i straffeprosessloven for å sikre mistenkte barns rettigheter

Barneombudet viser til vårt brev til departementet 3. mars 2023 og Justis- og beredskapsdepartementets svarbrev til Barneombudet fra 11. april 2023 om pågående arbeider om mistenkte barns straffeprosessuelle rettigheter. Barneombudet takker for svarbrevet, og er glade for at departementet skriver at det vurderes endringer i straffeprosessloven når det gjelder forsvareroppnevning for barn.

Videre i svarbrevet skriver departementet at de i samarbeid med Politidirektoratet, som et ledd i arbeidet med opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn, vil vurdere en mulig utvidelse av målgruppen for barnehusene. Departementet trekker også frem at Kripos har utarbeidet en egen veileder for avhør av mindreårige mistenkte, som Riksadvokaten våren 2023 har jobbet videre med.

Barneombudet har nå hatt disse retningslinjene på høring. Vi mener disse ikke fyller behovene vi har fremmet om å sikre mistenkte barns straffeprosessuelle rettigheter på en bedre måte. Retningslinjene gir god veiledning i forståelsen av gjeldende rett med enkelte justeringer. Dette er etter vårt syn ikke tilstrekkelig. Barneombudets mener det fortsatt er behov for å vurdere hvilke lovendringer som er nødvendige. Link til vårt høringssvar ligger i fotnote.¹

Barneombudet er positive til at det utarbeides tekstlige verktøy som gir politi og påtalemyndighet bedre forståelse av hvordan dagens regelverk skal forstås og etterleves. Prinsipielt er det imidlertid slik at sentrale rettsikkerhetsgarantier bør reguleres i straffeprosessloven, og ikke kun i veiledere og retningslinjer.

¹ Barneombudets høringssvar til Riksadvokatens utkast til «retningslinjer for avhør av barn og andre særlig sårbare personer som er mistenkt i en straffesak. url: <https://www.barneombudet.no/vart-arbeid/hoyringssvar/hoyringssvar-retningslinjer-for-politiavhor-av-barn-og-saerlig-sarbare-personer-som-er-mistenkt-i-en-straffesak>

Vi ber derfor departementet starte en utredning av hvilke sentrale rettigheter som burde reguleres i straffeprosessloven, og ber samtidig om en tilbakemelding på denne henvendelsen. Vi oppfordrer også departementet om å vurdere å sette ned en egen arbeidsgruppe for å følge opp anbefalingene i NOVAs «evalueringen av Statens barnehus 2021»² om at målgruppen til barnehusene bør utvides til å gjelde mistenkte barn. Vi bidrar gjerne i en dialog i dette arbeidet dersom departementet mener det er hensiktsmessig.

Med vennlig hilsen

Ivar Stokkereit
fagsjef

Thov Midtsund Nordbø
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur.

² NOVA (2021), «Evaluering av statens barnehus»:

<https://www.oslomet.no/forskning/forskningsprosjekter/evaluering-statens-barnehus>